

DONKERE KAMER

THRILLER

**IN DE DONKERE
KAMER BESTAAT
GEEN MEDEDOGEN,
ALLEEN HAAT
EN ANGST.**

STEVE MOSBY

Over het boek

Inspecteur Andrew Hicks is ervan overtuigd dat achter elke moord een verklaring zit, een heldere motivatie. Dus wanneer een vrouw met een hamer doodgeslagen in haar achtertuin wordt gevonden, verdenkt hij de ex meteen van een crime passionnel. Maar al gauw volgt er nog een slachtoffer, op dezelfde manier vermoord. De twee hebben niets met elkaar te maken, waardoor het onderzoek gauw strandt.

Dan volgen snel weer enkele moorden elkaar op en weet de politie zich geen raad meer. De slachtoffers zijn niet te linken en is geen duidelijk motief en er is geen enkel patroon of logica achter de moorden te vinden. Dan ontvangt Andrew brieven speciaal aan hem gericht, waarin de vermoedelijke moordenaar hem uitdaagt om de code te kraken om de moorden te kunnen stoppen. Er lijkt alleen geen code te zijn, alleen maar chaos, zeker als ze een film ontvangen waarop een van de moorden te zien is, maar ze niet kunnen achterhalen waar dat is. In de donkere kamer van het politiebureau wordt de film onderzocht en vinden ze een website waar meer van dit soort filmpjes verzameld worden.

Hoe dichtter Andrew bij de moordenaar lijkt te komen, des te groter de confrontatie met zijn eigen verleden en zijn eigen geheim wordt. Een geheim dat te maken heeft met zijn angst om vader te worden nu zijn vriendin zwanger is en dat hun relatie op scherp stelt. Maar dan moet de grootste verrassing nog komen...

De pers over de Steve Mosby

'Steve Mosby is een van de weinige thrillerauteurs van wie ik enthousiast word.' – Val McDermid

'***** Mosby verweeft de elementen van puzzelroman, actiethriller en psychologische horror alsof het niets is. *Zwarte bloem* is een klassieker in wording.' – *Het Parool*

'Een spannende, vakkundig geschreven thriller met een gecompliceerde maar intrigerende plot.' – *NDB Biblion*

Over de auteur

Steve Mosby woont en werkt in Leeds. Hij studeerde psychologie en heeft op de universiteit van Leeds meegewerkt aan het project CAVA waarin onderzoek gedaan wordt naar sociale veranderingen in zorg, relaties en het familieleven. Hij brak internationaal door met *De 50/50-moorden*.

Van dezelfde auteur

De 50/50-moorden
Niemand die je hoort
Wat je niet wilt zien
Zwarte bloem

De spanningsnieuwsbrief

Wilt u op de hoogte blijven van alle nieuwe spannende boeken van A.W. Bruna Uitgevers, dé thrilleruitgever van Nederland? Geeft u zich dan op voor onze spanningsnieuwsbrief via onze website www.awbruna.nl

Colofon

Oorspronkelijke titel

Dark Room

© 2012 Steve Mosby

First published by Orion Books Ltd, London

Vertaling

Erik de Vries

Omslagbeeld

Photos.com

Omslagontwerp

Wil Immink Design

© 2012 A.W. Bruna Uitgevers, Utrecht

ISBN paperback 978 94 005 0199 7

ISBN e-book 978 90 449 6881 1

NUR 332

Steve Mosby

Donkere kamer

A.W. Bruna Fictie

1

Het begon in het rooster.

Zo noemen wij de aaneengeschakelde verzameling huizen langs de noordelijke oever van de Kell, de rivier die het hart van onze stad doorkruist; ons equivalent van een getto. De straten kruisen elkaar op rechte hoeken, en ze worden allemaal geflankeerd door identieke betonnen flatgebouwen. Op straatniveau zijn de meeste gevels bespoten met Oost-Europese leuzen; boven aan de balkons wappert het bontgekleurde wasgoed als een collectie exotische vlaggen. Elke flat van zes woonlagen wordt omzoomd door een klein grasveld, maar deze bescheiden blijken van milieuvriendelijk beleid zijn niet opgewassen tegen het gevoel van anonimiteit dat de grauwe kolossen op de achtergrond oproepen.

Van bovenaf gezien, als je de stad per vliegtuig zou naderen, lijkt het alsof iemand eindeloze rijen vreemd gevormde hiëroglfen achter elkaar gelegd heeft – of alsof de rivier haar bovenlip opkrult en haar merkwaardige grijze tanden aan de lucht toont.

Volgens de knipperende blauwe stip op mijn navigatieapparaat was ik dicht bij de plaats van bestemming, al had ik die ook zonder hulp wel gevonden. Met dank aan het politielint dat verderop over de weg was gespannen, en anders was ik wel afgegaan op het geschreeuw van de vrouw. Dat was tot aan het andere eind van de straat te horen.

Het was vrijdagochtend, halfelf: een warme dag, dus had ik mijn raampje naar beneden gedraaid en mijn arm met opgerolde mouw nonchalant op de deurstijl gelegd. De zon tintelde behaaglijk op mijn onderarm.

Voorbij de afzetting zag ik drie busjes en vier politieauto's staan, het blauwe zwaailicht van de dichtstbijzijnde draaide gedwee rond in het zonlicht. Norse agenten in uniform bewaakten beide zijden van de straat, om nieuwsgierige omwonenden op afstand te houden en ervoor te waken dat ze tegen ons al te verwarde of overdreven verhalen zouden ophangen.

Ik parkeerde bij de afzetting.

De dreun waarmee het portier dichtviel galmde na. Gegil doorboorde de omgeving: een afschuwelijk geluid, afkomstig van tweehoog. Het geluid van een gebroken ziel: de moeder van het slachtoffer, nam ik aan. In het warme, boterachtige zonlicht leek het geschreeuw des te meer misplaatst. Het is gek, maar het is altijd net iets schokkender als erge dingen op klare dag gebeuren, in plaats van 's nachts.

‘Rechercheur Hicks.’ Ik toonde de agent die aan deze kant van de straat de afzetting bewaakte mijn identiteitskaart; hij knikte en hield het lint voor me omhoog. Ik vroeg: ‘Alles onder controle hier?’

‘Ja, meneer. Rechercheur Fellowes staat daar.’

‘Dank je.’

Rechercheur Fellowes – Laura, mijn partner – stond verderop bij nummer 8. Ze praatte met een aantal agenten terwijl ze geregeld om zich heen gebaarde, de honderd verschillende taken verdelend die een plaats delict met zich meebracht.

Normaal gesproken zouden we samen op de plaats delict zijn gearriveerd, maar ik had de ochtend vrij genomen in verband met Rachels afspraak bij de verloskundige. Laura had me een bericht gestuurd toen we boven zo goed als klaar waren: Rachel had zichzelf net met moeite uit het bed weten te manoeuvreren en had met papieren handdoekjes de ultrasone gel van haar buik geveegd, toen ik iets tegen mijn heup voelde trillen.

Ik wist direct dat het dringend moest zijn als Laura mij stoorde op mijn vrije ochtend. Maar ook was ik, door mijn eigen situatie op dat moment, geneigd van het ergste uit te gaan. Alles wat maar met de zwangerschap verband hield, bezorgde me koude rillingen. Als ik aan onze baby dacht, werd de wereld onmiddellijk teer en breekbaar en kreeg ik sterk het gevoel dat alles elk moment fout kon gaan. Het leek me niet meer dan logisch ervan uit te gaan dat er tijdens de zwangerschap iets naars zou gebeuren; en het leek helemaal niet gek om deze houding ook ten aanzien van de rest van de wereld aan te nemen.

Net op het moment dat de uniformen uiteenstoven om datgene te doen wat hen was opgedragen, bereikte ik Laura.

‘Mogge,’ zei ik losjes.

‘Hicks.’

Laura droeg een donker broekpak, haar lichtbruine haar reikte tot haar schouders. Ze haalde haar hand erdoorheen, ogenschijnlijk bezorgd en gespannen, waarna het haar weer keurig in model viel. Ze spendeerde elke

ochtend een aanzienlijke hoeveelheid tijd aan het wapenen van haar kapsel tegen het onvermijdelijke getrek en gepluk, waardoor die handelingen een stuk minder schade toebrachten dan je normaal gesproken zou verwachten.

We hadden dezelfde haarkleur, en bij ons allebei sierden sproeten onze neus en wangen; omdat we beiden midden dertig waren maar er jonger uitzagen, hielden mensen ons vaak voor broer en zus. Dat ergerde haar enorm. Ze kende me te goed.

‘Het spijt me dat ik je vandaag heb moeten storen.’

‘Geen probleem. Een goed excuus om er tussenuit te knijpen.’

Dat leverde me een vernietigende blik op. Tijdens de inmiddels acht maanden durende zwangerschap van Rachel had Laura een buitensporige hoeveelheid tijd gestoken in haar pogingen mij ervan te overtuigen dat mijn aanstaande vaderschap voor iedereen goed nieuws was. Daar was ze niet in geslaagd, maar ik had geleerd haar gunstig te stemmen.

Ze zei: ‘Dat meen je niet.’

‘Nee.’

‘Hoe gaat het ermee?’

‘Alles gaat goed. Zoals het zou moeten.’

‘Mooi.’

Ik knikte in de richting van het gebouw, waaruit het geschreeuw van de vrouw nog altijd opsteeg. ‘Ik neem aan dat er een arts bij haar is?’

‘Ja. Verdomme, ja. Ik hoop dat die medicijnen snel aanslaan. Iedereen wordt er gek van. Ze is heel oud en behoorlijk overstuurd. Begrijpelijk, lijkt me, als je je dochter zo hebt aangetroffen.’

‘Wie weet hebben we er straks twee voor de prijs van één.’

Weer die vernietigende blik. ‘Dit is een ernstige zaak, Hicks.’

Soms verdroeg Laura mijn cynisme, hoewel ze er nooit aan meedeed, maar vandaag was duidelijk niet zo’n dag.

‘Sorry,’ zei ik. ‘Wat hebben we?’

‘Het slachtoffer is – of lijkt – de tweeëndertigjarige Vicki Gibson.’

Ze wees naar de weg die voor de huizen langsliep. Langs de stoep stond een heg, die de straat scheidde van het kleine grasveld en de flat. De forensisch onderzoekers hadden tussen de heg en het gebouw hun witte tent opgezet.

‘Lijkt?’ vroeg ik.

‘Haar identiteit is nog niet officieel vastgesteld. De moeder – Carla Gib-

son – herkende de kleding die haar dochter droeg, maar verdere identificatie zal niet zo makkelijk worden.’

Een ernstige zaak.

‘Oké. En het is die Carla Gibson die ik nu hoor?’

‘Yep. Ze woonden samen in een appartement op de tweede verdieping. Alleen zij tweeën. Carla gaat altijd vroeg naar bed en staat vroeg op. Ze volgt het ritme van de vogels – elke ochtend om vier uur. Dus merkt ze dat haar dochter niet is thuisgekomen, kijkt vanaf de binnenplaats daarboven en ziet, meer bij toeval dan door iets anders, het lijk.’

Ik keek op naar de tweede verdieping, naar het betonnen balkon waar het geschreeuw in volume was afgenomen. Het was behoorlijk heftig: vanaf het balkon had Carla Gibson vrij zicht op de plek waar haar dochter had gelegen – waar ze feitelijk nog steeds lag.

Was het lijk daar bewust achtergelaten?

‘Waar was ze geweest?’

Laura leidde me de straat door en praatte me ondertussen bij.

‘Vicki Gibson had twee banen, ze werkte waar en wanneer ze maar kon. Gisteravond draaide ze een dienst bij Butlers wasserette. Die is daarginds ergens.’ Ze gebaarde halfslachtig naar achteren. ‘Haar dienst was om twee uur ’s ochtends voorbij, dus moet ze tussen twee en vier zijn vermoord, ik denk eerder vroeger dan later.’

‘Camera’s?’ vroeg ik. ‘In de wasserette, bedoel ik.’

‘Grapjas. Ze werkte wel samen met een ander meisje, dat heeft verklaard dat Gibson haar dienst helemaal heeft volgemaakt. Het kan zijn dat ze liegt, maar vooralsnog lijkt alles in elkaar te passen. Gibson kon zich geen auto veroorloven – ze liep elke avond naar huis. Het lijkt erop dat ze hier door haar aanvaller te grazen is genomen.’

We bleven ter hoogte van de tent op de stoep staan. De heg was ongeveer anderhalve meter hoog en vertoonde een duidelijk zichtbare opening, waaromheen het loof was beschadigd.

Ik zei: ‘Dus hij plukt haar hier van de stoep en duwt haar door de heg. Of hij heeft haar achter de heg opgewacht en haar er doorheen getrokken.’

‘Zou kunnen. Te vroeg om daar iets over te zeggen.’

Laura benadrukte het tweede deel van haar mededeling, in de wetenschap dat ik soms al te graag voorbarige conclusies trok, gesteund door statistieken en kansberekeningen waarop ik die bevindingen baseerde. Ze beschouwde dat als een van mijn grootste tekortkomingen, hoewel we

beiden wisten dat het eigenlijk wel meeviel, aangezien ik het vrijwel altijd bij het rechte eind bleek te hebben.

Daar kon ik ook niets aan doen. Terwijl we over straat liepen, op weg naar het trottoir, dacht ik erover na; ik verbond stukjes informatie; bedacht onbewust enkele theorieën.

Het rooster is een aaneenschakeling van armoe. Het midden – het hart – wordt gevormd door allochtonen, veel van hen illegaal. Het straatleven hier wordt gekenmerkt door een bonte mix van talen en culturen: geïsoleerde gemeenschappen, kleine steden binnen de eigenlijke stad. Als je omhoog kijkt, is het onmogelijk in te schatten hoeveel mensen in de flats zitten samengepakt. De graffiti, in de vorm van vlaggen en bedoeld als territoriumafbakening, is hoofdzakelijk aangebracht door kinderen, de tweede generatie. Veel bewoners verlaten zelfs nooit hun eigen blok, laat staan het rooster.

Maar we stonden niet in het midden. De gebouwen mochten er dan hetzelfde uitzien, maar hier aan de rand, in de nabijheid van de rivier, waren ze een stuk duurder. Dat hier studenten woonden was niets bijzonders, aangezien de kamers weliswaar spartaanser maar ook aanzienlijk goedkoper waren dan ten zuiden van de rivier, dichterbij de campus. En dus vond je er ook types als Vicki Gibson, die er twee baantjes op nahield om zichzelf en haar moeder in leven en onder dak te houden – zij was naar de maatstaven van haar wijkgenoten bijna een respectabele carrièrevrouw.

Waarom zou iemand haar om het leven hebben willen brengen? Het kon een roofmoord zijn geweest. Een seksueel motief? Minder waarschijnlijk, gezien de kans om opgemerkt te worden, maar niet onmogelijk.

Te vroeg om daar iets over te zeggen...

Het gras van het kleine veldje was nog vochtig van de dauw en glinsterde lichtjes in de ochtendzon. Het was verbazingwekkend goed onderhouden: netjes gemaaid, dus het kostte niet veel moeite je een picknick voor te stellen voor een heel ander soort tent dan die waar we momenteel naar op weg waren.

Ik gooide de zijflap van de tent opzij en zag nog net een camera flitsen: een forensisch expert stond voorovergebogen in de tent en fotografeerde het slachtoffer dat in de schaduw lag.

Ik aarzelde. Een fractie maar.

Vicki Gibson lag op haar rug, met één been gebogen, zodat de rechtervoet onder haar andere knie rustte. Ze was haar rode pumps verloren, die

allebei in het gras lagen; ze droeg nog wel een rode rok, een zwarte blouse en een wollige bruine jas die in het schemerlicht wel verroest leek. Beide armen lagen langs haar lichaam. Ze had lang haar, zwierige donkere lokken die in het gras lagen, alsof ze in een laagje water lag.

Van een gezicht was geen sprake meer.

Een ernstige zaak.

‘Nou,’ zei ik tegen Laura. ‘Je hebt niets te veel gezegd.’

Ondertussen bleef ik de details in me opnemen – de afgeworpen rode handtas die naast haar lag, de schouderriem opgekruld in het gras. Geen roofoverval dus. En haar kleding was zo te zien ongemoeid gelaten. Dan bleef er nog maar één logische verklaring over.

‘Andy.’ Simon Duncan, de contactpersoon van de technische recherche van ons departement, stond naast het lijk en knikte me toe. ‘Goed dat je er bent.’

‘Ik had dit voor geen goud willen missen.’

Simon was lang en grotendeels kaal, met de bouw van een klimmer. De patholoog naast hem, Chris Dale, die klein was en zelfs in tophumeur nog altijd ernstig overkwam, leek dat nu des te meer, zoals hij gehurkt naast het slachtoffer zat. Hij keek even op, heel kort, ten teken dat hij mijn aanwezigheid had opgemerkt.

‘Ik weet dat het nog vroeg is,’ zei ik. ‘Maar hebben we al wat concreets?’

Simon trok zijn wenkbrauw op.

‘Heb je de zaak nog niet opgelost? Je verbaast me, Andrew. Ik dacht even dat je daarom zo laat was – omdat je al op weg was de dader te arresteren.’

‘Ik heb wel een theorie,’ zei ik. ‘Waarom probeer je niet of je die onderuit weet te halen?’

Simon deed een stap opzij om de forensisch expert met de camera de ruimte te geven rond het hoofd van het lijk te bewegen. Dankzij zijn beweging kwam ook ons gezichtsveld vrij. Je kon feitelijk niet meer spreken over een hoofd.

‘Er is sprake van een overduidelijke verwonding,’ zei Simon op het moment dat de flitser datgene waar hij over sprak, verlichtte. ‘Beter gezegd, talloze verwondingen, die alle op een specifieke plek op het lichaam van het slachtoffer zijn aangebracht. Voor zover we nu kunnen zien zijn er geen andere ernstige verwondingen. Me dunkt dat het hoofdletsel de doodsoorzaak is en dus niet postmortaal is.’

Ik knikte.

Wie Vicki Gibson ook mocht hebben aangevallen, diegene had haar hoofd en gezicht dusdanig bewerkt dat ze onherkenbaar was. Zelfs identificatie aan de hand van haar gebit zou waarschijnlijk niet meer lukken, dacht ik terwijl ik de ernst van haar verwondingen probeerde in te schatten. De gehele voorzijde van haar schedel was ingeslagen. Haar nek was gaaf en ongeschonden, en daarboven krulde dat haar, maar alles daartussenin was verdwenen.

‘Geen sporen van zelfverdediging?’

Simon schudde zijn hoofd. ‘Het lijkt erop dat ze meteen door de eerste dreun onschadelijk is gemaakt. Hij heeft haar of dwars door de heg geslept, of ze is door de klap die kant op gevallen.’

‘Dat kunnen we nog niet zeggen,’ zei ik.

‘Klopt. Hoe dan ook, hij heeft haar herhaaldelijk geslagen, ook lang nadat ze was overleden. Zoals je kunt zien is de gehele voorzijde van haar schedel zwaar beschadigd.’

Ja, dat kon ik maar al te duidelijk zien.

Ik knielde en bekeek haar handen.

‘Geen sporen van aanranding?’

‘Tot zover niets wat daarop wijst.’

‘En het was geen overval.’

‘Haar creditcards en geld zitten nog in haar handtas.’ Weer trok hij zijn wenkbrauwen op. ‘Tot nu toe heb ik je theorie nog niet echt beentje kunnen lichten, of wel soms?’

‘Zeg ik nog niet. Moordwapen?’

Simon schudde zijn hoofd. ‘Dat is op dit moment onmogelijk met zekerheid vast te stellen en misschien blijft dat ook wel zo. Aangezien we het niet hebben gevonden, ga ik uit van iets kleins en hards: een hamer of een stuk buis. Misschien een steen. In elk geval iets wat goed in de hand ligt.’

Ik knikte. Het wapen moest stevig zijn geweest, gezien de schade die ermee was aangericht, maar ook licht genoeg voor de dader om het na de moord weer mee te kunnen nemen: een voorwerp hard als een steen, maar met minder gewicht. Dat was natuurlijk een gruwelijke constatering. Met een zware steen zouden één of twee klappen waarschijnlijk voldoende zijn geweest. Met iets als een hamer zou het veel meer tijd en moeite hebben gekost; en meer, veel meer klappen.

Maar dit betekende ook dat het waarschijnlijk geen impulsieve daad was geweest. De aanvaller had het wapen bij zich gedragen en naderhand weer

meegenomen. En een dergelijke geweldsuitbarsting werd gewoonlijk gevoed door een persoonlijk motief. Niet altijd, maar meestal wel.

‘Kom op, Sherlock Hicks. Voor de draad ermee.’

Ik stond weer op.

‘Ex-man.’ Toen corrigeerde ik mezelf. ‘Ex-partner, in elk geval. Ze heeft een ring gedragen, nu niet meer. Dat kan een verlovingsring zijn geweest.’

‘Nooit getrouwd geweest.’ Laura kantelde haar hoofd. ‘De IT-jongens trekken haar op dit na, dus als er aangiften of contactverboden in het spel zijn, zullen we dat gauw genoeg weten.’

‘Die zullen er zijn,’ zei ik.

Hoe raar het ook mag klinken, ik voelde me iets opgewekter. Hoe ernstig deze moord ook was – en hij was ernstig – ik wist dat er een verklaring voor moest zijn. Die is er uiteindelijk altijd. Ik wil daarmee niet beweren dat die verklaring te respecteren valt, of tevreden stemt – daarvoor zijn ze nooit toereikend genoeg –, maar de verklaring is er altijd, en is wat de dader betreft volstrekt logisch.

Het is een feit dat de meeste misdaden nu eenmaal het geijkte patroon volgen. Het overgrote deel van de vrouwelijke moordslachtoffers, bijvoorbeeld, is om het leven gebracht door een bekende, meestal de partner of laatste ex-partner. Landelijk overlijden elke week twee vrouwen door toedoen van de mannen die hen zouden moeten liefhebben, of beweerden dit ooit te hebben gedaan, of in het hoofd dachten dit te doen. Dus – zeker nu roofmoord en aanranding niet aan de orde bleken – leek een ex-partner de meest voor de hand liggende optie. Meestal werden moorden als gevolg van huiselijk geweld binnenshuis gepleegd, maar dit kwam daar dicht genoeg bij in de buurt: iemand had geweten waar zij zich wanneer had bevonden. En bij nader inzien wees het feit dat Vicki Gibson op haar tweëndertigste bij haar moeder woonde, ook meer op de inmenging van een ex, dan van een huidige partner.

Ik was ervan overtuigd dat de IT-jongens – als het niet Carla Gibson zelf was – heel snel met een mannaam op de proppen zouden komen. Het lag voor de hand aan te nemen dat Vicki of haar moeder in het verleden eerder contact had gezocht met de politie, want deze dingen kwamen nu eenmaal niet uit de lucht vallen. De ex van Gibson zou een rits incidenten en waarschijnlijk een aantal aanklachten op zijn naam hebben staan. Op een zeker moment had zij voldoende moed verzameld hem te verlaten. En types zoals hij gaven nu eenmaal op een meer sinistere en agressievere ma-

nier uiting aan hun afwijzing en de pijn die daarmee gepaard gaat.

Dankzij de andere slachtoffers van huiselijk geweld die ik in mijn carrière had moeten aanschouwen, kon ik de zielige klootzak bijna voor me zien. Bij zijn arrestatie zou hij waarschijnlijk Vicki Gibson van alles verwijten – zelfs nu nog. Hij zou ervan overtuigd zijn dat ze hem bespeelde, en dat ze dit op de een of andere manier aan zichzelf te wijten had.

‘We zullen zien,’ zei Laura.

‘Zeker.’

Ik blaakte van zelfvertrouwen. Dit was volgens mijn persoonlijke moordidroom een slaapkamermoord uit het boekje. Gruwelijk schokkend, maar bevattelijk en eenvoudig op te lossen.

Dat moest wel.

Wat kon het anders zijn?

2

‘Toen ik opstond, was ze er niet,’ zei Carla Gibson.

‘Nee,’ zei Laura zachtjes. ‘Dat weet ik.’

Het appartement dat – tot vanochtend in elk geval – gedeeld werd door twee generaties uit de Gibson-familie was zo klein dat het, nu we er gedrieën binnen waren, direct bomvol leek.

We stonden in de woonkamer, die ook dienstdeed als keuken – ingebouwd tegen een van de wanden, wat inhield dat daar het tot op de draad versleten tapijt ophield, en langs het aanrecht de vuile vloerplanken zichtbaar waren. Naast een verroeste boiler en wat blootliggende leidingen die naar het plafond liepen en beneden in smerige gaten in de vloer verdwenen, leunde ik tegen de muur.

Laura zat tegenover Carla aan een gammele houten tafel. Die was, net als het andere aanwezige meubilair, krakkemikkig en goedkoop; waaubomenhout dat met weinig meer dan vier bouten en wat goede hoop bij elkaar werd gehouden. Laura zat op het vinkentouw, alsof ze bang was dat haar stoel elk moment onder haar in tweeën zou breken.

‘Ik sloop langs omdat ik thee wilde zetten. Ik sluipt altijd. Ze werkt zo hard, weet u, ze gaat maar door, en ik wilde haar niet wakker maken. Maar ze was er niet.’

‘Dat weten we, mevrouw Gibson. Ik vind het heel erg.’

Nu het milde kalmerende middel dat de zuster haar gegeven had, begon te werken, leek de oude dame uiterlijk wat te bedaren, al was ze de schok overduidelijk nog niet te boven – ze trilde en maakte een kwetsbare indruk. Ze keek ons nauwelijks aan: in plaats daarvan staaarde ze maar wat voor zich uit, haar blik ogenschijnlijk gericht op iets achter de vale muren, buiten ons gezichtsveld. Het medicijn herstelde de schade natuurlijk niet, maar dempte slechts de kwalijke gevolgen. Het was duidelijk dat ze lang en hartstochtelijk had gehuild en dat ze er momenteel alles aan deed om niet geconfronteerd te worden met haar afschuwelijke verlies.

Afgezien van de woonkamer waren er nog een badkamer en een slaapka-

mer, waar Carla sliep. Vicki Gibson had hier geslapen, op de bank. Die was nauwelijks hoger dan de vloer, en zorgvuldig opgemaakt ter voorbereiding op de nachtrust waar Vicki niet meer van had kunnen genieten. De keurig uitgespreide lakens en kussens werden afgedekt door een spreid waarvan ik vermoedde dat Carla die zelf had gemaakt.

Het was een pijnlijk tafereel – een zichtbare herinnering aan het feit dat ze in bittere armoede leefden, maar er niettemin het beste van hadden gemaakt. Vicki werkte lang door en begon vaak vroeg: kantoren schoonmaken wanneer ze maar de kans kreeg, 's avonds haar diensten in de wasserette. Elke avond toverde Carla de bank om tot bed; elke ochtend vouwde ze de dekens weer op en werd de geïmproviseerde slaapkamer weer een geïmproviseerde woonkamer.

Elke ochtend, behalve deze.

En alle die zouden volgen.

‘En toen keek ik naar buiten,’ zei Carla, ‘... en daar lag ze.’

Laura zei: ‘Het lijkt me niet nodig dit allemaal nog eens te herhalen, mevrouw Gibson.’

‘Nee. Nee.’

‘We willen het graag over iets anders hebben.’

‘Ja.’

Ik wist dat Laura voor alles probeerde om de vrouw af te leiden van het feit dat haar dochter daar nog steeds lag. De eerstkomende uren zouden we het lichaam nog niet kunnen weghalen, waardoor wij onze handen meer dan vol zouden hebben aan het op afstand houden van de inwoners van deze en omringende flats.

Na dit gesprek zou ik een vriendelijke agent vragen bij Carla te blijven, die haar rustig zou kunnen overreden bij het balkon aan het einde van deze kamer weg te blijven. Het schouwspel beneden met de tent zou, hoewel lang niet zo schokkend als het tafereel waar ze deze ochtend door was overvallen, een even afschuwelijke indruk wekken. Het was nu eenmaal zo dat we op dit moment op de best mogelijke manier voor haar dochter probeerden te zorgen. Zo kwam het op de nabestaanden echter niet altijd over.

‘Uitstekend,’ zei Laura. ‘Zullen we het anders eens over Tom Gregory hebben?’

‘Tom...?’

Carla keek haar even aan.

‘Vicki’s ex.’

‘De naam komt me bekend voor, maar wat heeft hij hiermee te maken?’

‘Nou,’ zei Laura. ‘Ik heb begrepen dat hun verhouding nogal onstuimig is geweest.’

‘Ik wist daar niets van.’

Ik sloeg mijn armen over elkaar, nog altijd zwijgend, omdat ik wist dat onstuimig nog zacht uitgedrukt was. De IT-afdeling was inmiddels over de brug gekomen, en het voorgevoel dat ik buiten had gehad, had er niet al te ver naast gezeten. De gewelddadige ruzies van het stel waren niet zo talrijk als ik had vermoed – feitelijk kon je hieruit afleiden dat simpelweg niet alles bij de politie bekend was. Gezien de machtsverhoudingen en de dreigementen die gepaard gaan met huiselijk geweld, moge het duidelijk zijn dat dit de cijfers nogal vertekent. Je kunt ervan uitgaan dat tegenover elke aangifte van huiselijk geweld, er een aantal zaken staan die niet gemeld worden, die echter wat het geweld betreft nauwelijks onderdoen voor de zaken die worden aangegeven.

We wisten echter zeker dat Vicki Gibson in verband met Tom Gregory drie keer contact had gezocht met de politie. De eerste twee keer waren ze nog samen; de derde keer, zes maanden geleden, was nadat ze uit elkaar waren gegaan. Gregory was in volkomen bezopen toestand bij de wasserette verschenen, en een aantal klanten moest hem lichamelijk in bedwang houden.

Om diverse redenen was het in geen van de drie zaken tot een daadwerkelijke aangifte gekomen. Gevallen van huiselijk geweld, zoals verkrachting, kennen een groot sliprisico, zoals wij dat noemen. Soms is dat onze schuld; de laatste tijd echter is dat meestal niet het geval. Maar ik durf wel te beweren dat er veel, heel veel, zaken zijn geweest waarin ik had gehoopt meer te kunnen doen. Die hoop brandt zo vurig dat ik er geen woorden voor heb.

Laura vroeg: ‘Vicki had het er nooit over?’

‘Nee, nee.’ Carla fronste. ‘Ik geloof ook niet dat Vicki zich zoiets zou hebben laten aanleunen. Ze heeft zo’n sterk karakter, weet u. Zo beschermend: houdt altijd maar rekening met me. Het kost haar veel moeite, dat weet ik, maar ze zorgt zo goed voor me.’

‘Ik begrijp het.’ Als Laura Carla’s gebruik van de tegenwoordige tijd al opviel, besloot ze er niet op in te gaan. Begrijpelijk. ‘Hebt u hem ooit ontmoet? Meneer Gregory?’

‘Nee. Ik weet dat ze een tijdje intensief contact hadden, maar dat was voordat ze weer thuis kwam wonen.’

Thuis.

Ik keek nogmaals om me heen. Peter Gibson – Vicki’s vader – was vorig jaar overleden. Haar ouders woonden hier al heel lang, dit was het huis waar Vicki was opgegroeid. Ik stelde me voor hoe zij hier als baby over de grond kroop, het geluid van de tv’s van de burens amper gedempt door de dunne muren. Een mistroostig huis wellicht, maar een hecht gezin. Soms is dat afdoende; meestal niet. Vicki was haar eigen weg gegaan en had geprobeerd er het beste van te maken, maar uiteindelijk was ze door het onverwoestbare sociale elastiek van onze stad weer terug naar haar beginpunt geslept. Het is een cliché dat maar al te waar is: waar een mens uiteindelijk terechtkomt is geheel afhankelijk van zijn beginpunt.

‘Toen het uitging, zei ik dat ze zich geen zorgen moest maken,’ zei Carla. ‘Dat soort dingen gebeurt nu eenmaal, nietwaar? Het is triest, maar een mens moet verder.’

‘En u was blij dat u haar weer terughad, of niet soms?’

‘Ja.’ Carla’s gezicht klaarde een beetje op. ‘Ja, dat was ik. Het is een lief kind.’

‘Ze heeft u nooit de reden van de breuk verteld?’

‘Nee. Maar ik wist dat het niet aan haar kon liggen. Dat zei ik haar ook. Ze is een lot uit de loterij. Bent u getrouwd, rechercheur?’

Dat laatste vroeg ze, ietwat hoopvol, aan mij. Ik voelde me ongemakkelijk en had met haar te doen.

‘Ja.’

‘Dat is jammer. Ze is echt heel charmant.’

Ik maakte me los van de muur en mengde me voor het eerst in het gesprek.

‘Kwam meneer Gregory hier nog weleens langs na de breuk?’

‘Nee, nee.’

‘Beschikt u misschien over zijn contactgegevens?’

‘O, misschien wel – ja.’ Ze stond wankelend op. ‘Ze woonden samen, voordat ze weer thuis kwam wonen. Ik moet even mijn adresboekje zoeken.’

‘Dat hoeft niet.’ Ik stak mijn arm uit om haar tegen te houden. We kenden zijn adres al, en een aantal agenten had inmiddels kunnen vaststellen dat hij op het moment niet thuis was. ‘Ik hoopte dat u ons misschien nog

meer kunt vertellen. Bepaalde plekken waar hij vaak komt, vrienden of familieleden bij wie hij terecht zou kunnen?’

‘Daarmee kan ik u niet verder helpen. Het spijt me.’ Ze ging weer zitten. De stoel leek haar gewicht amper te kunnen dragen. ‘Ik kende hem niet zo goed. Eigenlijk kende ik hem helemaal niet.’

‘Dat geeft niet.’

Het was ook maar een gok geweest. Vicki had, hetzij uit trots hetzij uit schaamte, de gewelddadige kantjes van haar relatie voor haar oude moeder geheimgehouden. Ook dat kon moeilijk verrassend genoemd worden. De situatie waarin ze had verkeerd, maakte haar niet per se zwak, maar zo er-voer ze het wel, en vaak wil je dat gevoel niet erkennen door eraan toe te geven. Mensen die echt hulp nodig hebben en verdienen, bevinden zich vaak op een punt waarop ze juist dit aspect heel moeilijk onder ogen kunnen zien.

Het was slechts een schrale troost dat we nu in elk geval één ding zeker wisten, namelijk dat Tom Gregory zijn gerechte straf niet zou ontlopen. Deze keer niet. Hij mocht op dit moment dan ongrijpbaar zijn, maar dat zou niet lang zo blijven.

Ik stond op het punt mijn hersengymnastiek te vervolgen, toen ik merkte dat Carla Gibson mij met een bezorgde gezichtsuitdrukking aanstaarde, alsof mijn gedachten van mijn gezicht af te lezen waren – alsof ik ze zelfs al had uitgesproken. Ik wilde mij net verontschuldigen toen ze zei: ‘Vicki was zo sterk.’

Het duurde even voordat ik begreep dat ze het over Gregory had – ze spoelde ons gesprek terug naar het moment waarop Laura hun relatie als onstuimig had omschreven. Ze wilde niet geloven dat haar lieveling iets dergelijks dermate lijdzaam had ondergaan. Ik besepte dat ze niet op mij en mijn afwezigheid reageerde, maar dat Carla Gibson, ondanks de medicijnen, ineens weer volledig bij haar positieven was.

‘Ze was sterk,’ zei ik, waarbij ik haar indringend aankeek. Hoewel het niets met kracht te maken heeft, omdat dit geïnterpreteerd kan worden als een waardeoordeel over hen die niet de benen nemen, zei ik het nog eens. ‘Ze was inderdaad bijzonder sterk.’

En ik dacht: we zullen je krijgen, meneer Gregory.